

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ «БЪЛГАРИЯ, БЪЛГАРИТЕ И СВЕТЪТ»

(Продължение. Начало на 1 стр.)

Организатори на конференцията бяха Историческият факултет и Центърът за медиевистични изследвания на ВТУ „Св. Кирил и Методий“. Подкрепа за голямото събитие оказаха Община Велико Търново и кметът Даниел Панов, Фондацията „Българска памет“ с председател д-р Милен Врабевски, Фондът за научни изследвания към Министерството на науката и образованието на Р България, Регионален исторически музей в гр. Бургас. Денят на откриването на конференцията – 26 октомври – Димитровден, не бе избран случайно: този ден преди 833 години братята Асеновци обявяват въстанието срещу византийската власт, а Търново става не само историческа, но и духовна столица на България. Програмата на форума включи интересни доклади на десетки именити изследователи от България, Македония, Русия, Сърбия, Република Татарстан, Полша, Казахстан, Украйна, САЩ, сред които се личаха такива световно известни имена на историческата наука – **Дмитрий Полемянний** от Русия, **Радивой Радич** от Сърбия – един от най-големите византолози, **Мирослав Лешка** от Полша – най-добрият познавач от чужбина на епохата на цар Симеон, **Патрик Льока** от САЩ и др. България беше представена с учени от всички основни академични институти. Една от основните фигури бе академик **Васил Гюзелев** от Софийския университет – доайен на историческата наука в България. Той бе и почетен председател на конференцията.

С докладите се представиха и водещите български археолози, сред които **Николай Овчаров, Казимир Попконстантинов, Хитко Вачев, Константин Тотев, Константин Дочев.**

Темите, които бяха разисквани в научните съобщения, засегнаха различни аспекти на старобългарската култура, битието и словото, първото българско царство, новите «тъмни векове», средновековния Търновград, църковната политика на Византия и други моменти от времето на късната античност, и византийското влияние в региона. В рамките на конференцията кметът на Велико Търново инж. **Даниел Панов** връчи на проф. Пламен Павлов юбилеен медал във връзка със 110-та годишнина от обявяването на Независимостта на България. „Проф. Пламен Павлов е учен, за когото историята не е само наука, а е кауза. С този медал оглавяваната от мен институция иска да подчертае своя почит към такива именити българи като г-н Павлов, които ни връщат към нашите традиции, обичаи, фолклор и най-вече към историческите факти, за да се чувстваме горди българи“ – каза г-н Панов. От името на Общобългарска фондация „ТАНГРА ТанНакРа“ и Центърът за исторически изследвания на българите, **Димитър Димитров** – съпредседател и член на Управителния съвет на фондацията, връчи на юбиляра най-голямата награда на фондацията – мечът на Кубрат „за заслугите му към България – нашата родина“.

По време на конференцията бе организирана изложба на книги – част от научната продукция на проф. д-р Пламен Павлов. Този конференчен форум е най-големият в България за 2018 година в областта на хуманитарните науки. Всички научни материали от конференцията ще бъдат обединени в специално издание – рефериран двутомник, който ще влезе в международния литературен обмен.

Пламен Павлов е роден в с. Пейчиново, Русенско, на 12 юли 1958 г. Завършва средното си образование в гр. Русе, а след това и специалност „История“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Днес, професор Пламен Павлов е признат учен, доктор по история, дългогодишен преподавател по история на Византия и средновековните балкански държави във Великотърновския университет, и почетен гражданин на Велико Търново.

Научните му интереси са в областта на историята на Византия и Балканите, средновековната българска история, средновековните номади, българите в чужбина, историята на старобългарската литература. Има над 300 научни и научно-популярни публикации в български и международни издания. Името на Пламен Павлов е свързано и със заглавията „Кратка история на България“, „История на българите“, „България – люлка на европейската цивилизация“, „Българи светци“, „Княз Пресиан II (Последният владетел на Първото българско царство и претендент за византийския престол)“, „Васил Левски – творецът на нашата Свобода“ и много други. След 1992 г. преподава и в университетите в

Пловдив, Шумен, Варна и др.

В периода 1998 – 2002 г. Пламен Павлов е председател на Държавната агенция за българите в чужбина и активизира връзките между българите и техните организации по целия свят, и най-вече с Украйна, Молдова, Румъния, Македония, Албания, Гърция, Чехия, Западните покрайнини. Обществената му активност е насочена към утвърждаването на единството на българската нация и развитието на връзките ѝ с нейните общности извън границите на съвременната държава. Работи също като сценарист и консултант на документални филми, посветени на българската история и на съдбата на българите в чужбина за БНТ, „Евроком“, „Скат“ и др. От месец юни 2003 г. е автор и водещ на предаването за история и култура „Час по България“ на телевизия „Скат“. Гражданската ангажираност на професор Павлов е свързана с дейността му на съпредседател на Асоциация „Световна България“ от 2002 г. От 2013 до 2018 г. е председател на Световния парламент на българите при Асоциация на българите по света.

В резултат на своята научно-изследователска, популяризаторска и приложна дейност, професор Пламен Павлов е сред утвърдените български историци и се ползва с национално и международно признание.

ПРОФЕСОР ПЛАМЕН ПАВЛОВ – ЕДИН ИСТОРИК С МИСИЯ «БЪЛГАРИЯ»

Той е винаги в движение. При него думите се изливат като водопад. Отдаден на историята и България, историкът проф. Пламен Павлов споделя, че за него времето е субективно понятие, затова не е усетил кога е станал на 60 години. В негова чест колегите му от Историческия факултет при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ организират Международната научна конференция „България, българите и светът“. За нея пристигнаха близо 100 учени от 12 държави. Сред тях има световноизвестни историци и медиевисти от ранга на акад. Васил Гюзелев, проф. дин Дмитрий Поливянний от Русия, проф. Мирослав Лешка от Полша, проф. Патрик Льока от САЩ и др.

Проф. Пламен Павлов е от семейство на учители, роден е в беленското село Пейчиново, от където е майка му. Баща му учителствал там и така се запознал с нея. Историкът се шегува, че е роден в събота вечер, т.е. може да лови таласъми и не го хващат уроки.

„Майка ми беше начален учител. За мен това е сред най-тежките професии и трябва да е с най-висока категория на труд, като миньорите. Баща ми преподаваше история, в продължение на 30 години беше директор на едно от основните училища в Русе. Като човек от учителско семейство винаги съм имал отношение към тази професия, която пак казвам, е много тежка. Ако днес нещо не е наред в нашето общество, то е, защото има проблеми и в образованието, и в семейството“, категоричен е професорът.

Разказва, че от дете винаги е бил разделен между историята и литературата. Но историята надделяла, защото е израсъл между такива книги, макар и не много, защото семейството му дълго време живяло по квартири. Навремето с учителските заплати майка му и баща му успели да си купят жилище едва когато Пламен бил в гимназията. Споделя, че в своята родова история има дядовци, които са дали живота си във войните за национално обединение. Негов пращад е загинал при Дойран и никой не знае къде е гробът му.

Пламен Павлов завършва в Русе тамошната Първа гимназия, едно от най-старите и утвърдени учебни заведения в дунавския град. Дошъл да учи във ВТУ „Св. Кирил и Методий“, защото като русенец го теглело към Търново, към което винаги е имал пиетет. „А и моите предци са от Балкана, в селото на майка ми живеели все хора,

които след Освобождението са слезли от планината. И до днес там има фамилии като Габровски, Севлиевски, Капиновски. Моите предци по майчина линия винаги са имали балканджийско самосъзнание. Същото се отнася и за рода на баща ми, който е от Северозападна България, те са слезли от района на Тетевенския и Врачанския балкан. Аз съм си балканджия, нищо, че съм роден в равнината“, казва историкът.

Той кандидатства във ВТУ и го приемат българска филология, бил трети в класирането. Явил се и на изпита по история, който също издържал с много висока оценка. Всички го съветвали да избере филологията, но рачешката му опакова природа се проявила и записал история. Все пак втората му специалност е българска филология.

Професорът е щастлив, че като студент е имал възможност да слуша големи имена в българската историография. Част от тях били местни преподаватели, като покойния проф. Йордан Андреев, имало и много гост-преподаватели от София. Проф. Павлов не пести думите на признателност към проф. Василка Тъпкова-Заимова, проф. Петър Тифчев, доц. Борислав Примов. „Нашите преподаватели бяха хора, които по една или друга причина няхаха трибуна в София, най-вече по политически причини, а тук можеха да преподават. И досега софийските колеги отчитат, че ние в Търново имахме по-добри преподаватели от тях. Тогава атмосферата във ВТУ беше много по-либерална, не че нямаше идеологически ограничения, но те бяха на заден план. Диалогът между преподаватели и студенти беше по-лесен, отколкото в София“, пояснява той.

Пламен Павлов е категоричен, че човек не може да е във Велико Търново и да не бъде запленил от средновековната история. За него било голямо изживяване да се скита по Царевец и Трапезица, да ходи по разкопки. Имам силен интерес към Възрожденската, въобще към цялата българска история, посочва професорът. Шегува се, че откакто води телевизионни предавания, свързани с историята, е принуден да знае всичко, а и не мисли, че нейното парцелиране е най-доброто.

Пламен Павлов завършва ВТУ и отива да работи като учител в СПТУ за трактористи в Две могили, Русенско. „Времето на връзка с работното пращаше хора като мен с високи дипломи някъде по периферията, а мамините синчета и дъщери отиваха в институтите. В резултат на моята упоритост и мотивация успях да стана преподавател във ВТУ. Голяма заслуга за това има проф. Йордан Андреев.

Но той беше обективен и безпартиен човек, което за онези времена означаваше нещо. Бях назначен, след като спечелих конкурс. С Иван Тютюнджиев бяхме назначени на една и съща дата, затова още не мога да проумея какво се случи с него“, разказва историкът. Обяснява, че попаднал в творческа среда. „Имали сме различни мнения с моите колеги, но се стараем и до днес по най-важните въпроси да постигаме консенсус. В нашия факултет винаги е царяла патриотична, а не патриотарска атмосфера. За съжаление и до днес ВТУ не е оценен достатъчно в национален мащаб“, категоричен е ученият.

Обяснява, че е силен индивидуалист и за това не може да се занимава с политика в ежедневието смисъл на думата. Съжаление обаче за известно време ръководи Агенцията за българите в чужбина. Имал резерви към административната работа, защото там тя била доста сериозна. Но въпреки всичко за него това е сектор, който не е оценен достатъчно. „Работата там ми даде добри познания, нови приятели, а съм щастлив, че успях да направя неща, които ще помнят и до днес. Учудвам се, че все още има хора, които си мислят, че ръководя тази дейност, а

то беше преди близо 20 г. Когато бях начело, започна да се дава българско гражданство на хора от Македония и мога да кажа, че тогава нямаше идея, че ние ще бъдем в ЕС и НАТО и идваха хора, които имат „желязно“ българско самосъзнание, потомци на комити“, пояснява той.

Телевизионното предаване, което води, за него също е много важно, защото винаги е имал пиетет да преподава, да спори с някой, да обменя мисли и идеи.

„За мен телевизията е важна трибуна. Когато започнах да водя „Час по България“, коренно промених рамката му. Наложих да има литературни теми, правя така, че да се чуе гласът на всякакви хора, включително непрофесионалисти, свободни изследователи“, допълва неуморният историк.

Освен историята, Пламен Павлов обича да пише стихове и публицистика.

Музиката също изключително много го вълнува. Причините са много. „Първо съм от град с големи музикални традиции, какъвто е Русе, второ интересите ми в музиката са много разнообразни – от класика музика до прогресив рок. Напълно съм съгласен с Майл Дейвис, който е казал, че има два вида музика – хубава и лоша. Аз съм любител на хубавата музика“, казва той.

Със съпругата си **Румяна** са състуденти, тя е завършила френска филология, но днес, по думите му, повече се занимава с история, защото работи като екскурзовод в Регионалния исторически музей. Децата му **Мария** и **Христо** не поемат по неговия път, но е доволен, че имат отношение към историята.

Проф. Пламен Павлов казва, че е националист по природа. „Това не означава, че трябва да мразиш някого, а да познаваш нацията си. В историята ни има много факти, които ни дават основание да имаме самочувствие като народ, сред тях е и въстанието на братята Петър и Асен, които от една византийска провинция правят една регионална, а след това и европейска сила“, завършва той.

Весела КЪНЧЕВА,
в-к «Янтра Днес», Р България